

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/126/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2713201699
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2713201699.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov Mgr. Jozefa Mačeja a JUDr. Zlatice Javorovej v právnej veci žalobkyne: Československá obchodní banka, a.s., so sídlom Radlická 333/150, Praha 5, IČO: 00 001 350, zastúpenej advokátom: Mgr. Roman Ambrož, so sídlom Mikulášska 29, Bratislava, proti žalovanému: N. I., nar. X. N. XXXX, bytom O. XXX, o zaplatenie 19.637,71 Kč s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 9. januára 2014 č. k. 2C/118/2013-91, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti ako i v časti trov konania potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa: I. uložil žalovanému (nesprávne vo výroku uvedené odporcovi, ide o sporové konanie, v tejto súv. vid' ustanovenie § 79 ods. 1 a § 90 O.s.p. - z. č. 99/1963 Zb. v znení zmien a noviel Občiansky súdny poriadok) zaplatiť žalobkyňi (opäť nesprávne uvedené navrhovateľovi) sumu 15.484,83 Kč (kód meny podľa ISO 4217 je CZK) spolu s úrokom vo výške 18,9 % p.a. zo sumy 10.000 Kč za obdobie od 8. februára 2013 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,05 % p.a. zo sumy 10.000 Kč za obdobie od 27. júla 2010 do zaplatenia a náhradu trov konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia vo výške 171,51 eur a iné trovy vo výške 26,25 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; II. konanie v časti o zaplatenie sumy 1.800 Kč zamietol; III. vo zvyšku konanie zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvého stupňa právne Nariadením rady ES č. 44/2001, kap. 2 oddiel 4 čl. 16, bod 2, § 9 ods. 1 a 3 z. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, § 708 ods. 1, 2, § 711, § 497, § 498 a § 499 ako i § 502 až 504, § 262 ods. 4, § 273 ods. 1 Obch. z. (Obchodného zákona č. 513/1991 Sb. v znení zmien a noviel - Obchodný zákonník) ako i § 52 a § 517 ods. 2 OZ (z. č. 40/1964 Sb. - Občiansky zákonník Českej republiky). Vecne súd prvého stupňa dôvodil, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalovaný uzatvoril so žalobkyňou dňa 7. februára 2007 Zmluvu o ČSOB aktívnom konte plus, na základe ktorej žalobkyňa zriadila a viedla pre žalovaného účet v mene CZK, pričom žalovaný sa zaviazal čerpať peňažné prostriedky a vystavovať platobné príkazy len do výšky voľných peňažných prostriedkov na účte, resp. do výšky zmluvne povoleného prečerpania. Žiadosťou o poskytnutie úveru zo dňa 3. októbra 2007 žalovaný požiadal žalobkyňu o úver poskytnutý formou povoleného prečerpania bežného účtu a súhlasil s obchodnými podmienkami pre povolené prečerpanie bežného účtu a so všeobecnými obchodnými podmienkami ČSOB. Dňa 3. októbra 2007 žalobkyňa oznámila žalovanému, že mu poskytuje povolené prečerpanie k bežnému účtu vo výške 10.000 Kč, žalovaný podľa žalobkyňou predloženého výpisu z účtu vyčerpal celú sumu poskytnutého úverového rámca 10.000 Kč, ale nedodrжал svoju zmluvnú povinnosť disponovať na účte dostatkom finančným

prostriedkov k úhrade splatných záväzkov povoleného prečerpania a napriek opakovaným výzvam svoje záväzky neuhradil a žalobkyňa vyhlásila pohľadávku zo zmluvy za splatnú dňom 26. júla 2010, pričom výška pohľadávky činila 19.637,71 Kč, z čoho istina bola vo výške 10.000 Kč, úroky 5.484,83 Kč, úroky z omeškania 2.352,88 Kč a poplatky 1.800 Kč. Po späťvzatí žaloby v časti úroku v sume 2.352,88 Kč a zmene návrhu žalobkyne na úrok z omeškania 7,05% ročne súd prvého stupňa konanie vo zvyšku zastavil a vo zvyšnej časti žalobe vyhovel s výnimkou uloženia povinnosti zaplatiť dlžné poplatky v celkovej sume 1.800 Kč vyrubených vo výške 300 Kč titulom zaslanej upomienky a vo výške trikrát 500 Kč za zaslanie troch výziev k zaplateniu dlhu. Súd prvého stupňa v tejto napadnutej časti dôvodil, že tieto poplatky sú pre žalovaného ako spotrebiteľa neprijateľné, neboli s ním dojednané individuálne v zmluve o povolenom prečerpaní, ale sú upravené len v Sadzobníku poplatkov ČSOB a to v bode 13 Obchodných podmienok a v bode 77. Súd prvého stupňa mal za to, že pri zasielaní upomienok a výziev na zaplatenie sa nejedná o bankové služby poskytované odporcovi, za ktoré by patrila banke odplata a poplatok za upomienku vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané, teda nie je mu poskytnuté skutočné protiplnenie a preto žalobu v tejto časti zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. a vzhľadom na pomerný úspech žalobkyne a žalovaného priznal žalobkyňu náhradu trov konania v rozsahu jej čistého úspechu a to vo výške 57,70% uplatnených trov.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v časti zamietnutia žaloby o zaplatenie 1.800 Kč podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Dôvodila, že svoj nárok odôvodnila tým, že dňa 16. septembra 2003 (? nesprávny údaj) uzavrela so žalovaným Zmluvu o ČSOB osobnom konte plus podľa § 269 ods. 2 a § 708 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník a týmto si zmluvné strany zvolili právo, ktorým sa zmluva riadi, t.j. právo Českej republiky, pričom odporca v súlade s bodom 4 tejto zmluvy požiadal žiadosťou o povolené prečerpanie a v súlade s bodom 15 Obchodných podmienok sa zaviazal splácať úver na konci každého kalendárneho mesiaca. Žalovaný počas trvania zmluvného vzťahu so žalobkyňou neplnil svoje záväzky, prestal splácať splátky, načo bol opakovane upozorňovaný. Namietala, že žalovaný v žiadosti o poskytnutie povoleného prečerpania svojim podpisom prehlásil, že súhlasí s obchodnými podmienkami pre povolené prečerpanie bežného účtu a so všeobecnými podmienkami ČSOB, ktoré prevzal a oboznámil sa s nimi a vzal na vedomie, že tieto podmienky v prípade akceptácie ČSOB sú súčasťou zmluvy a v bode 13 Obchodných podmienok sa uvádza, že ČSOB je oprávnená účtovať majiteľovi účtu za svoje služby poplatky v súlade so Sadzobníkom poplatkov ČSOB. Dodala, že poplatky za výzvy a upomienky boli žalovanému účtované z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností, keďže žalovaný sa dostal do omeškania s platbami a plnením svojich povinností bez zavinenia žalobkyne a preto mu boli žalobkyňou zasielané upomienky a výzvy a náklady so zasielaním týchto upomienok a výziev nie je možné pričítať na ťarchu žalobkyne, keďže k porušeniu zmluvných povinností došlo zo strany žalovaného. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba, účastníčka konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti je vecne správny je dôvodné ho potvrdiť (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia

(tak ako táto argumentácia vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvého stupňa dostatočne jasne a tiež objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci z dôvodu potreby vyporiadať sa s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O.s.p. in fine) nasledovné :

Predmetom konania ostalo len uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni poplatky v celkovej sume 1.800 Kč vyrubené vo výške 300 Kč titulom zaslanej upomienky a vo výške 3 x 500 Kč za zaslanie troch výziev k zaplateniu dlhu. Niet žiadnych pochybností, že predmetná vec sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Suma 1.800 Kč ako paušálna náhrada titulom zaslanej upomienky a výziev má evidentne sankčnú povahu, ide o zjavný odklon od ratio legis zákonného inštitútu príslušenstva.

Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Paušálna náhrada za upomienky a opakované výzvy umožňuje navyšovanie dlhu spotrebiteľa o neexistujúce či nepreukázané skutočné náklady.

Odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu so záverom súdu prvého stupňa v časti posúdenia dojednaných poplatkov ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže poplatky neboli so žalovaným dojednané individuálne v zmluve o povolenom prečerpaní, ale sú upravené len v Sadzobníku poplatkov ČSOB, ktorý však netvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy, pričom žalobkyňa ako dodávateľka služby je oprávnená tento sadzobník poplatkov jednostranne meniť bez ohľadu na vôľu dlžníka. Podľa bodu 13. Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu, ČSOB je oprávnená účtovať majiteľovi účtu za svoje služby poplatky v súlade so Sadzobníkom poplatkov ČSOB, obdobne podľa bodu 77. Všeobecných obchodných podmienok, ČSOB je oprávnená za poskytované bankové služby vyberať poplatky podľa Sadzobníka, ktorého aktuálne znenie je k dispozícii v prevádzkových priestoroch pobočiek ČSOB a na P.. Zasielanie upomienok a výziev na zaplatenie nie je bankovou službou poskytovanou žalovanému, za ktorú by patrila banke odplata. Tieto poplatky predstavujú plnenie, ktorými sa žalovanému neposkytuje skutočné protiplnenie, poplatky za upomienky vyjadrujú finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/190/2011 z 25. novembra 2012 a zhodne ako tento súd si osvojuje nemeckú názorovú líniu, podľa ktorej administratívna agenda predstavuje plnenie, ktoré nie je v záujme spotrebiteľa a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06: „Poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné, sporiteľni bol súdom uložený zákaz používať zmluvné podmienky a prijímať plnenia z poplatkov za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov spotrebiteľa a upomienky. Vrchný krajský súd s poukazom na Občiansky zákonník rozhodol, že neprimerané znevýhodnenie spotrebiteľa je dané nielen vtedy, ak je zmluvná podmienka nejasná a nezrozumiteľná, ale aj v prípade, ak je zmluvná podmienka nezlučiteľná s podstatnými princípmi (ratio legis) právnej úpravy, od ktorej sa odchyľuje alebo ak podstatné práva a povinnosti vychádzajúce z povahy zmluvy obmedzuje tak, že je ohrozené dosiahnutie účelu spotrebiteľskej zmluvy. Pri skúmaní neprijateľnej povahy zmluvných podmienok súd v súlade s rozhodovacou líniou Spolkového súdneho dvora (BGH) potvrdil, že je potrebné vychádzať z najneprijateľnejšieho výkladu, aký pri posudzovaných zmluvných podmienkach vôbec prichádza do úvahy. Aplikáciou najneprijateľnejšieho výkladu posudzovanej zmluvnej podmienky súd dospel k záveru, že poplatok za vydanie náhradnej platobnej karty (15 eur) je neprijateľný, keďže zmluvná podmienka je nejasná a nevylučuje vyrubenie

poplatku spotrebiteľovi aj vtedy, keď dôvody vyrubenia nastanú na strane sporiteľne. Poplatok za vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme je v rozpor s ratio legis právnej úpravy, keďže spotrebiteľ by mal znášať iba skutočné náklady za kvitanciu a nie aj poplatok za jej vystavenie. Na poplatok za vystavenie kvitancie, navyše v paušálne odstupňovanej výške (1‰ z hodnoty zapísaného práva) s minimálnou a maximálnou výškou, nemá sporiteľňa nárok, keďže poplatok je pokrytý už v zmluvne dojednanom úroku (odplate) za úver. Súd k uvedenému poplatku poznamenal, že poplatok za výkony spojené s vystavením kvitancie v predpísanej pozemkovo-knižnej forme sleduje v prevažnej miere overenie predpokladov pre jej vydanie, ktorých preverenie nie je v záujme spotrebiteľa, ale práve naopak sporiteľne. Poplatok tak nemá ani rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom. Pri aplikácii najneprijateľnejšieho výkladu nemôže v teste prijateľnosti zmluvných podmienok obstať ani poplatok za skúmanie a preverovanie pomerov spotrebiteľa (10 eur), keďže tento pokrýva aktivity sporiteľne napríklad pri preverovaní pohybov na účte v súvislosti so vznesenými požiadavkami spotrebiteľa na vrátenie neoprávnene zrazených poplatkov a ani podľa zákona za takéto úkony sporiteľni odplata nepatrí. Súd posúdil ako neprijateľné aj poplatky za upomienku zasielanú spotrebiteľovi (13 eur), na ktoré niet zákonného nároku, a ktoré sporiteľni nemôžu patriť v prípade, keď si táto uplatňuje paušálnu náhradu ujmy za omeškanie“.

V súlade s vyššie uvedeným odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti ako i v časti trov konania (keď ani pri ich priznaní a ani pri ich vyčíslení nebolo zistené pochybenie súdu prvého stupňa) ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Pri takomto výsledku odvolacieho konania v ňom bol plne úspešným žalovaný a bol to tak on, komu vzniklo právo na náhradu trov (podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný však nepodal návrh na priznanie mu náhrady (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a túto ani (pre prípad vzniku trov, zo spisu sa však nepodávajúcích) v zákonom ustanovenej lehote (troch pracovných dní) nevyčíslil, čo všetko boli dôvody rozhodnutia spôsobom uvedeným v druhej vete výroku tohto rozsudku (odvolacieho súdu).

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.